

Huvudman

Fria Läroverken i Sverige AB
Org.nr. 556917-2041

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Fria Läroverken Linköping i Linköpings kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Fria Läroverken i Sverige AB att senast den **4 september 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande bemanning av skolbibliotek. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Fria Läroverken i Sverige AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Fria Läroverken i Sverige AB ska vidta följande åtgärder

Bemanning av skolbibliotek

1. Se till att skolenhetens bibliotek bemannas i sådan utsträckning att elevernas läsande och medie- och informationskunnighet främjas. Huvudmannen ska inkomma med en redogörelse över vilka åtgärder som vidtagits så att skolenhetens bibliotek bemannas i den utsträckningen att ändamålen med ett skolbibliotek uppnås. (2 kap. 24 d § skollagen)

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Fria Läroverken i Sverige AB en anmärkning avseende brister rörande biblioteksplan. Fria Läroverken i Sverige AB ska senast den **4 september 2026** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del det avser tillgång till skolbibliotek

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2026:1748) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2026 inlett en tillsyn av Fria Läroverken Linköping i Linköpings kommun. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Fria Läroverken Linköping följer gällande bestämmelser om elevers tillgång till bemannade skolbibliotek.

Tillsynen har genomförts den 25 februari 2026 genom intervjuer med elever, personal i biblioteksverksamheten och rektorn samt observationer. Som en del av tillsynen har även huvudmannens och skolenhetens biblioteksplaner granskats. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Bemanning av skolbibliotek

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med rektorn framgår att det finns två personal som arbetar i biblioteket och som är anställda som bibliotekarier på halvtid. Rektorn och

den personal som arbetar i biblioteket uppger att det i övrigt inte finns någon som är anställd för biblioteksverksamheten detta läsår. Av intervjuer med skolbibliotekets personal och rektorn framgår att bibliotekspersonalens huvudsakliga uppdrag för innevarande läsår är att implementera ett nytt bibliotekssystem och köpa in litteratur. Av intervjuerna framgår vidare att skolbibliotekets personal utöver detta i huvudsak har i uppdrag att hålla biblioteket ordnat för utlåning samt att vara eleverna som besöker biblioteket behjälpliga med att hitta böcker och tipsa om litteratur. Rektorn och skolbibliotekets personal uppger att när det gäller att arbeta med ändamålen för ett skolbibliotek som att stärka och främja läslust arbetar personalen i biblioteket med detta genom att exponera böcker i biblioteket och via sociala medier men att de inte på annat sätt arbetar med ändamål som att främja läsutveckling. Vidare uppger rektorn att de som arbetar i biblioteket inte arbetar med exempelvis medie- och informationskunnighet. Rektorn uppger att det förutom att synliggöra litteraturen istället är lärare som ansvarar för målen i biblioteksplanen och inte de som arbetar i biblioteket. Anledningen till detta är enligt rektorn en anpassning utifrån bibliotekspersonalens arbetssituation och kompetens.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att utöver de ändamål som anges i 2 § bibliotekslagen (2013:801) ska ett skolbibliotek främja elevernas läsande och medie- och informationskunnighet. (2 kap. 24 b § skollagen)

Av skollagen framgår vidare att skolbiblioteken ska vara bemannade i sådan utsträckning att ändamålen med skolbibliotek uppnås. Varje huvudman ska sträva efter att för skolbiblioteksverksamheten anställa personal som i första hand har en examen från en högskoleutbildning inom biblioteks- och informationsvetenskap eller i andra hand en examen från en annan relevant högskoleutbildning. (2 kap. 24 d § skollagen)

Av förarbetena framgår vidare att bemanningen behöver vara av den omfattningen att det är fråga om ett skolbibliotek enligt den definition som framgår av 24 a §, dvs. en samlad, gemensam och ordnad verksamhet med ett allsidigt och målgruppsanpassat utbud av analoga och digitala medier som ställs till lärarnas och elevernas förfogande för att användas som en resurs i undervisningen. Det innebär att skolbibliotekarierna måste ha tid att fortlöpande se till att utbudet uppdateras och anpassas efter de olika elevgrupperna på skolan och till att interagera med övrig personal och elever. Hur omfattande bemanningen ska vara får huvudmännen bedöma vid organiseringen av skolbiblioteksverksamheten utifrån elevsammansättningen och de lokala förutsättningarna. Bemanningen måste dock vara av den omfattningen att de i 24 b § angivna ändamålen med skolbibliotek uppnås, dvs. utöver de ändamål som anges i 2 §

bibliotekslagen (2013:801) ska ett skolbibliotek främja elevernas läsande och medie- och informationskunnighet. (prop. 2023/24:164 s. 67)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att verksamheten inte uppfyller författningarnas krav vad gäller bemanning av skolbibliotek. Skolbibliotek ska vara bemannat i sådan omfattning att ändamålen med biblioteket uppfylls. För att uppfylla författningarnas krav i den delen krävs inte enbart att det finns personal i biblioteket som arbetar med att sortera böcker och hjälpa till med utlåning av böcker. Personalen som bemannar skolbiblioteket måste också ha förutsättningar att uppfylla ändamålen med skolbiblioteket vilket bland annat inkluderar att främja elevernas läsande och medie- och informationskunnighet. Av tillsynen framgår att bibliotekets personal visserligen exponerar böcker i biblioteket samt att de hjälper elever att hitta böcker. Dock har de, utifrån sin kompetens och arbetsituation i övrigt, inte någon möjlighet att främja elevernas läsande och inte heller att främja elevernas medie- och informationskunnighet. Skolinspektionen bedömer därför att biblioteket inte är bemannat i en sådan utsträckning att ändamålen med skolbiblioteket uppnås.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Fria Läroverken i Sverige AB:S verksamhet vid Fria Läroverken i Linköping uppfyller inte författningarnas krav vad gäller bemanning av skolbibliotek. Det finns därför skäl att förelägga Fria Läroverken i Sverige AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Biblioteksplan

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har inkommit med två biblioteksplaner. Den ena planen är framtagen av huvudmannen för läsåret 2025/26 och gäller huvudmannens samtliga skolor. Av planen framgår bland annat uppgifter om ändamålen med skolbibliotek, vad ändamålen innebär och hur huvudmannen ska arbeta för att ändamålen ska uppnås. Vidare är övergripande aktiviteter på huvudmannanivå framtagna för innevarande läsår.

Den andra planen är framtagen av Fria Läroverken Linköping och gäller skolenheten läsåret 2025/2026. I planen anges mål för skolenhetens bibliotek och aktiviteter kopplade till dessa mål. I planerna anges inte något om bibliotekets bemanning i tid eller information om när biblioteksansvariga är på plats. Av intervju med rektorn framgår att det är en lärare som tidigare haft ansvar för skolbibliotek som tagit fram skolenhetens plan och att rektorn reviderat planen i augusti 2025.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår även att varje huvudman ska i en biblioteksplan precisera hur ändamålet med skolbiblioteksverksamheten ska uppnås. (2 kap. 24 c § skollagen)

Av förarbetena till skollagen framgår att det ska framgå av biblioteksplanen hur skolbiblioteksverksamheten är tänkt att fungera och bidra till elevernas lärande, med bl.a. uppföljningsbara och konkreta mål, visioner och aktiviteter. Vidare framgår att skolbibliotek ska vara bemannade i sådan utsträckning att ändamålen med skolbibliotek uppnås. I och med att huvudmannen i biblioteksplanen ska precisera hur ändamålet med skolbiblioteksverksamheten ska uppnås ska biblioteksplanen alltså även omfatta bemanningen av skolbiblioteket. Det ska således i biblioteksplanen anges t.ex. hur många timmar i veckan och med vilken frekvens en skolbibliotekarie ska vara på plats. (prop. 2023/24:164 s. 37)

Skolinspektionens bedömning

Av tillsynen framgår inte annat än att huvudmannens och skolenhetens biblioteksplaner uppfyller författningarnas krav vad gäller information om hur huvudmannen ska uppnå ändamålen med skolbiblioteksverksamheten. Det finns övergripande aktiviteter för hur huvudmannen ska uppnå ändamålen med skolbibliotek angivna i huvudmannens plan och så även i skolenhetens plan. Dock saknas information i planerna om omfattning av bemanning på skolenhetens bibliotek. Detta är en brist. I biblioteksplanen ska anges exempelvis hur många timmar i veckan och med vilken frekvens en skolbibliotekarie ska vara på plats.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Fria Läroverken i Sverige AB:s verksamhet vid Fria Läroverken Linköping uppfyller inte författningarnas krav vad gäller biblioteksplan. Utredningen visar att det saknas information om

omfattningen av bibliotekets bemanning i biblioteksplanen. Mot bakgrund av att skolenhetens och huvudmannens biblioteksplaner i övrigt uppfyller författningarnas krav bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Fria Läroverken i Sverige AB en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Tillgång till skolbibliotek

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av observationer och intervjuer med elever, skolbibliotekets personal och rektorn framgår att det finns ett bibliotek på skolenheten som är tillgängligt dagligen för alla elever. Vidare framgår av observationer och intervjuerna att bibliotekets verksamhet är samlad i en lokal som hålls ordnad av biblioteksansvarig personal och att biblioteket har ett utlåningssystem. Av observationer, intervjuer med elever, skolbibliotekets personal och rektorn framgår vidare att utbudet av analoga medier är målgruppsanpassat och det finns ett varierat utbud av till exempel romaner och referenslitteratur. Av observationer och intervjuer med skolbibliotekets personal framgår även att biblioteket tillhandahåller digitala medier, bland annat i form av dvd-filmer. Av intervjuerna framgår även att elever och lärare använder sig av biblioteket och dess utbud i undervisningen. Eleverna uppger att de använder biblioteket tillsammans med sina lärare, främst i undervisningen i svenska och engelska.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår bland annat att eleverna i gymnasieskolan ska ha tillgång till skolbibliotek på den egna skolenheten. Med skolbibliotek avses i denna lag en samlad, gemensam och ordnad verksamhet med ett allsidigt och målgruppsanpassat utbud av analoga och digitala medier som ställs till lärarnas och elevernas förfogande för att användas som en resurs i undervisningen. (2 kap. 24 a § skollagen)

Av läroplanen framgår att rektorn som pedagogisk ledare för skolan och som chef för lärarna och övrig personal i skolan har ansvar för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda skolbibliotek. (Lgy 25 2.6)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav vad gäller att eleverna har tillgång till skolbibliotek på den egna skolenheten. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Alexander Aleryd

Beslutsfattare
Signerat av: Alexander Aleryd

X Arvid Brogren

Föredragande
Signerat av: Arvid Brogren